

"על הפרק"

מפגש מחודש עם התנ"ך

שופטים פרקים ט"ו-ט"ז

דמותו הסוערת של שמשון מתגלה אלינו בפרקים אלו בסיפורי הקרבות, הנשים והכבלים השונים המלווים את השופט האחרון אל סופו הטרגי.

"וַיִּקְרָאוּ בְּסֵפֶר בְּתוֹרַת הָאֱלֹהִים" < בקיאות

פרק ט"ו

- 1 באיזה חפצים בוחר שמשון להשתמש ככלי מלחמה? כיצד הבחירה משקפת את אופיו?
- 2 א) כיצד מערכת היחסים המורכבת בין שמשון ואנשי יהודה בפסוקים ט-יב מבטאת את בעיות התקופה? שימו לב לקרבה הגיאוגרפית של שני השבטים.
ב) עיינו בפסוקים ג, כז-כח; ד, י; ו, לה; ז, כג-כד. כיצד ניתן להבין את התנהגותו של "איש יהודה" כלפי שמשון על רקע פסוקים אלו?
- 3 שמשון נקלע פעמיים למצב של סכנת חיים. בשתי הפעמים הוא פונה אל ה' בתפילה (טו, יח וטז, כח). מה מביא את שמשון להתפלל דווקא בשני מקרים אלו? כיצד תפילותיו מלמדות על תפיסתו את מקור כוחו?

פרק ט"ז

- 4 הדגם "על שלושה ועל ארבעה" הוא כינוי לתופעה ספרותית של חזרה שלוש פעמים על אותו ענין כשבפעם הרביעית יש שינוי מהותי במצב. כיצד שימוש בדגם הזה בא לידי ביטוי במערכת היחסים בין שמשון ודלילה? מדוע הוא מתאמץ להסתיר את מקור כוחו?
- 5 "כִּי נָזִיר אֱלֹהִים יְהִי הַנְּעָר מִן הַבֶּטֶן" (יג,ה). אלו ציפיות יש ממנהיג שנבחר מבטן? איזה מערכת יחסים נוצרת בינו ובין הקב"ה? ראו ירמיהו א, ד-יא. האם שמשון ממלא אחר הציפיות?

מכון תורני לנשים ע"ש שרה בת יצחק יעקב רענגרט
The Sodie Rennet Women's Institute for Torah Studies

המרכז ללימודי תנ"ך

התכנית העולמית המקוונת ללימוד שבועי של נביאים וכתובים

perk.matan@gmail.com • טל': 02-5944555

© כל הזכויות שמורות. המרכז ללימודי תנ"ך. מתן ירושלים

”מִפְּרֵשׁ וְשׁוֹם שְׂכָל” < עיון

6 מה היחס בין מספר שנות השיפוט של שמשון (טז,לא) למספר שנות שיפוטם של אהוד (ג,ל), דבורה (ה,לא) וגדעון (ח,כח). כיצד השינוי במספרים משקף את ההבדלים בין ראשיתה וסופה של התקופה?

7 סיפורי שמשון מהווים חתימה לחטיבת השופטים המושיעים. בחטיבה זו אנו פוגשים במנהיגים בלתי צפויים. איזה אפיון יוצא דופן יש לכל אחד מן השופטים? האם תוכלו להסביר זאת בראי התקופה כולה?

”וַיְבִינּוּ בַּמִּקְרָא” < הרחבה

”הנביא הקלאסי הוא איש ששכינה מדברת מתוך גרונו, אולם גילוי שכינה יכול להופיע גם באופן אחר במין האנושי: באיש ששכינה פועלת ומתגלה בתוך ידיו. ואכן, לכשנעניין בדבר, נראה שכל סיפורו של שמשון בא להדגיש את נקודה הזאת. שמשון הוא סוג פרדוקסלי, בלתי רגיל לחלוטין, של ”נביא”. גם הוא איש שבו נגלה כוח של מעלה, אלא שבנביאים, ככל שאנחנו רגילים להם, אותו כוח של מעלה מתבטא בצורה אינטלקטואלית, ואילו בשמשון כוח של מעלה מתבטא בצורה של גבורה על-אנושית, גבורה שאיננה כלל בתחום כוחו של האדם, אלא רק בתחום האלוהי, כוח עליון שפועל דרך הכלי, ועל ידי הכלי האנושי... כל סיפורו של שמשון מהווה איפוא מראשיתו ועד סופו גם הצדקה רבת עוצמה של עיקרון יסודי של המקרא והוא שהמקור של כל הכוחות החיוביים בעולם, מכל הסוגים ובכל הצורות, מצוי בכוח האלוהי האחד.”

(דמויות מן המקרא, הרב עדין שטיינזלץ עמ' 54-55)

פסל שמשון הגיבור באשדוד - לזכר גיבורי השואה ומלחמות ישראל
יצירתו של הפסל ברוך וינד • צילום: ענת צילקר

מתן וּמַתָּן

מכון תורני לנשים ע"ש שרה בת יצחק יעקב רענגערט
The Sadie Rennerl Women's Institute for Torah Studies

המרכז ללימודי תנ"ך

התכנית העולמית המקוונת ללימוד שבועי של נביאים וכתובים

• טל': 02-5944555 • perek.matan@gmail.com

© כל הזכויות שמורות. המרכז ללימודי תנ"ך. מתן ירושלים